

Wandelsport is meer dan wandelen alleen

Beekhuizerzand wandeltocht

Afstand 25,9 km

Toelichting:

- 80-90% zandpaden
- Wandeling alleen met GPX en dit informatieblad

Het begin- en eindpunt

1. Start- en eindpunt Harderwijker Bos

De start is op de Watertorenweg in Harderwijk: hier is zowel het begin- als het eindpunt van de wandeling. Er is voldoende parkeergelegenheid. U start aan het begin van de Watertorenweg bij het hek van het "Harderwijker Bos".

Onderstaand treft u, ongeveer in volgorde van de wandeling, een beschrijving aan.

2. Speelveld DOE PAD

Het 'Doe Pad' is een project van de Gemeente Harderwijk en Stichting voor Natuur en Milieu De Hortus Het resultaat is een prachtig speelpark met vernieuwde speeltoestellen zoals een klimrek, kabelbaan, bomenstammen en stronken en het 'Doe Pad' rond de open speelplaats.

3. Vitens en Watertoren

Waterwinning is een belangrijke functie van bos en natuurgebieden. In de Harderwijker bossen ligt een groot waterwingebied. In 1894 is de 16 meter hoge watertoren op de Galgenberg gebouwd. Vroeger werd voor de bouw van een watertoren altijd een "hoog punt" gekozen in verband met de gewenste waterdruk. Hier is dat de Galgenberg (en u kunt zelf de betekenis wel bedenken). De weg die nu Watertorenweg heet, de weg van de Leuvenumseweg naar de Galgenberg, heette op een wegenkaart van Harderwijk uit 1832 de Gaauwdieveweg.

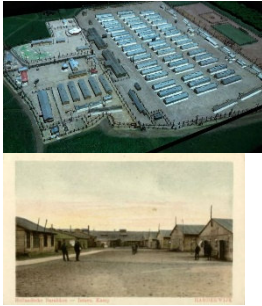
Het nieuwe productiebedrijf van Vitens is een paar jaar geleden gerealiseerd. Met behulp van 14 bronnen die op zo'n 70 meter diepte zitten wordt water aan het gebied onttrokken. Met zandfilters wordt mangaan uit het water gefilterd, wat in enkele bronnen aanwezig is. De rest van het water gaat ongezuiverd naar de klant. Dit is een van de nog weinige winlocaties binnen Nederland waar deze kwaliteit nog aanwezig is. Bronwater!

De gevel heeft krijgt een afwerking van Cortenstaal gekregen en past mooi in het landschap. Ernaast is nog een natuurlijke wel te zien.

Wandelsport is meer dan wandelen alleen

4. het voormalige Belgenkamp.

Rondom deze plaats werden tijdens de eerste wereldoorlog vanaf 1914 meer dan 13000 Belgische vluchtelingen opgevangen. In het kamp wonen dan bijna twee keer zoveel mensen dan in de stad Harderwijk. In december 1918 keren de meesten huiswaarts, 349 overledenen hebben hun rustplaats gekregen op het Belgisch Militair Ereveld in Harderwijk.

5. Beekhuizerzand

Tussen 2002 en 2004 is het herstelplan voor het stuifzandgebied 'Beekhuizerzand' uitgevoerd, een omvangrijk landschapsproject. Een van de doelen was om meer variatie in het landschap aan te brengen en oude stuifzandgebieden in ere te herstellen. In dit gebied zijn dennen gerooid en is met behulp van bulldozers de bedekkende heidelaag verwijderd zodat de onderlaag, het stuifzand weer aan de oppervlakte kwam. Wie tegenwoordig het Beekhuizerzand betreedt, waant zich in een woestijn en het lijkt alsof het er nooit anders geweest is. Dat is misleidend, want jarenlang was het gebied beplant met heide en dennen en was er van stuifzand geen sprake. In het verre verleden was dat wel het geval. Grote delen van de Veluwe bestonden uit stuifzand, er waren maar liefst 27 stuifzandgebieden bekend. Het stuifzand bij Nunspeet was het grootste van de Veluwe en sloot aan op het Hulshorster- en Leuvenumsezand. Deze stuifzandgebieden dateerden uit de Middeleeuwen en dus ook in de omgeving van Harderwijk bestonden deze troosteloos uitzierende zandgebieden.

6. Hierdensebeek / Leuvenumsebeek

Op de Veluwe neemt de Hierdense Beek, waarvan de bovenloop afhankelijk van de plaats Staverdense of Leuvenumse Beek heet, een aparte plaats in. Deze beek ontspringt in de grote agrarische enclave Garderen, Uddel, Elspeet, Speuld. Deze enclave is te beschouwen als een dal geflankeerd door stuwwallen. De grootste is de stuwwal van de Oostelijke Veluwe. Aan de westzijde ligt de stuwwal van Garderen en aan de noordzijde de kleinere stuwwal van Stakenberg. De beek mondt in de buurt van Hierden in het randmeer uit. In 2014-2015 deponeerden Waterschap Vallei en Veluwe en Natuurmonumenten op verschillende plaatsen dood hout en zand in de Leuvenumse beek om meer verschillende stromingspatronen in de beek te realiseren en daardoor meer verschillende beekflora en-fauna. Door deze opeenhopeningen en door verhoging van de beekbodem ontstaat bij grote regenval ook een overstroming van het naastgelegen bosgebied, vandaar dat het hier in de winterperiode niet altijd begaanbaar is.

7. YMCA kampeercentrum.

Wandelsport is meer dan wandelen alleen

Het kampeercentrum in Hulshorst bestaat uit twee tentenkampen en twee kamphuizen. Bij het kamphuis genaamd "De Zandmolen" staan 12 slaaptenten en bij het kamphuis genaamd "Het Beekhuis" staan er 8. De capaciteit is minimaal 20 personen en maximaal 150 personen. YMCA Hulshorst is zeer geschikt voor vakantiecampen, schoolwerkweken, weekenden, familiefeesten, reünies en cursussen.

8. Hulshorsterzand

Het Hulshorsterzand is een stuifzandgebied tussen Harderwijk en Nunspeet, ten zuiden van de A28. Het Hulshorsterzand maakt deel uit van de natuurgebieden Leuvenhorst & Leuvenumse_Bossen.

9. Monument Hulshorst

Op 1 april 1943 om 7:22 stortte hier een Engelse bommenwerper type AVRO-LANCASTER neer.

10. Leuvenumse Bos

Het Leuvenumse Bos is een bosrijk natuurgebied op de noordelijke Veluwe zuidelijk van Harderwijk en oostelijk van Ermelo. Het Leuvenumse Bos is 837 hectare groot en is eigendom van Natuurmonumenten.

Het Leuvenumse Bos is in 1911 gekocht door Natuurmonumenten om totale kaalkap te voorkomen. Het gebied bestaat overwegend uit uitgestrekte vastgelegde stuifzanden met nog vrij veel reliëf, waarop begin 20e eeuw grovedennenbossen zijn geplant. De dennenbossen zijn grotendeels aangeplant in de 2e helft van de 19e eeuw op de uitgestrekte heidevelden en stuifzanden. Langs de Hierdensche of Leuvenumsche Beek komen oude loofbossen voor, die vaak uit eikenhakhout zijn ontstaan, maar op drassige plekken vindt men ook bossen met zwarte els en wilgen. Het Cyriasische Veld, een open heidegebied, is later in beheer gekomen.

Deelgebieden hebben romantisch aandoende namen als Stille Eenzaamheid, Verbrande Bos, Grote Water en Zwarte Berg.

11. De Zwarte Boer

De herberg De Zwarte Boer lag aan een kruispunt van zogenaamde Hessenwegen, doorgaande handelswegen van Duitsland naar het westelijk deel van de Nederlanden. De herberg fungeerde als pleisterplaats voor de doorgaande reizigers. De aanleg van de Zuiderzeestraatweg, vanaf 1830, betekende een vermindering van het aantal reizigers dat gebruik maakte van de herberg. De aanleg van de Postweg tussen Harderwijk en Elspeet in

Wandelsport is meer dan wandelen alleen

1859 betekende echter een gunstige kentering voor De Zwarte Boer, het aantal overnachtingen nam weer toe. Na de afbraak in 1854 van het oude Huis te Leuvenum, dat vlak achter De Zwarte Boer was gelegen, werden de vrijkomende bakstenen gebruikt voor de uitbreiding van de achterzijde van de herberg. Aan de achterzijde van De Zwarte Boer heeft de beeldend kunstenaar Beb Kruese een schildering in de open lucht aangebracht, waarop het oude Huis te Leuvenum is afgebeeld.

In de gelagkamer van de voormalige herberg bevindt zich een 19e-eeuwse schouw met twee tegels waarop de afbeeldingen staan van Koning Willem II en zijn echtgenote Anna Paulowna.

12. Cyriasische Veld

In het zuidwesten ligt het Cyriasische Veld. Het is een groot droog heidegebied met veel struikheide en plaatselijk kraaiheide. Hier lopen de runderen en schapen vrij rond, om zo de heide in stand te houden. Het Cyriasische Veld is tevens rijk aan insecten, waaronder de mestkever, die dankbaar gebruikmaakt van de mest van de runderen en schapen. De kevers hebben een belangrijke functie in de voedselketen op de heide.

Het Cyriasische Veld is vernoemd naar de Amsterdamse familie Cyriack. Deze familie was eigenaar van het gebied. Later is het Cyriasische Veld in andere handen gekomen, maar heeft toen de naam behouden. Het veld wordt ook wel Harrie Jakkas Veld genoemd. Jakkas was een veldprediker die openluchtdiensten hield op het Cyriasische Veld.

13. Ruïne hoeve Beekhuizen

Deze plek wordt al sedert 1200 genoemd als agrarisch gebruik. Vele honderden jaren in gebruik door mensen op weg tussen Amersfoort of Zwolle / Kampen. In de loop van de 19e eeuw wederom als boerderij in gebruik door de fam. Jurriaanse. Rond 1978 werd dit gebied de Leuvenhorst aangekocht door de vereniging Natuurmonumenten. De funderingen van de boerderij zijn zichtbaar gehouden als tastbaar bewijs van het verleden. De omgeving behoort tot een van de oudste boskernen van de NW Veluwe. Tevens ligt hier het bosreservaat "de Stille Eenzaamheid", het kenmerk hiervan is dat er geen boswerkzaamheden plaatsvinden en de natuur hier volledig zijn gang mag gaan.

14. Begraafplaats Sonnevanc

In een sanatorium worden patiënten verpleegd, letterlijk 'gezond gemaakt'. ... Veel patiënten werden echter niet beter en overleden in Sonnevanc. Dat is de reden dat Sonnevanc een eigen begraafplaats heeft.

----- Wij hopen dat u genoten heeft van de wandeling-----